

Bruksela, 12 marca 2021 r.
(OR. en)

6680/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0216(COD)

AGRI 105
AGRILEG 32
AGRIFIN 25
AGRISTR 15
AGRIORG 24
CODEC 299
CADREFIN 104

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Nr dok. Kom.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO i RADY ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 – Debata orientacyjna

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 1 czerwca 2018 r. Komisja zaproponowała reformę wspólnej polityki rolnej (WPR) na okres po 2020 r., w tym **rozporządzenie w sprawie planów strategicznych WPR**, obejmujące płatności bezpośrednie, interwencje w niektórych sektorach i rozwój obszarów wiejskich, aktualizację i zastąpienie obecnych rozporządzeń w sprawie płatności bezpośrednich i rozwoju obszarów wiejskich.

2. W dniu 21 lipca 2020 r. Rada Europejska przyjęła konkluzje w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027, zawierające również wytyczne dotyczące kluczowych elementów sektorowych aktów ustawodawczych związanych z WRF, w tym rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR.
3. W dniu 21 października 2020 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa uzgodniła podejście ogólne do reformy WPR, udzielając prezydencji mandatu negocjacyjnego (dok. 12148/20 REV 1 + ADD 1). W dniu 23 października 2020 r. Parlament Europejski zakończył głosowanie nad swoim stanowiskiem negocjacyjnym.
4. W dniu 10 listopada 2020 r. w ramach dużych rozmów trójstronnych rozpoczęły się negocjacje z Parlamentem Europejskim na temat trzech rozporządzeń dotyczących reformy WPR. Od tego czasu odbyło się siedem rund rozmów trójstronnych poświęconych rozporządzeniu w sprawie planów strategicznych WPR (19 listopada, 1 i 17 grudnia 2020 r., a także 22 stycznia, 10 i 23 lutego oraz 11 marca 2021 r.).
5. Tematy poruszane dotychczas w ramach negocjacji z Parlamentem Europejskim w sprawie rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR obejmują:
 - zieloną architekturę (blok 1: warunkowość, ekoprogramy, usługi doradcze dla rolników);
 - nowy model realizacji, (blok 2: cele, wskaźniki, kwoty jednostkowe, roczne sprawozdania z realizacji celów, przeglądy realizacji celów);
 - zakres i wspólne wymogi (blok 4);
 - płatności bezpośrednie (blok 5: definicje, zmniejszenie płatności, spójność wewnętrzna, płatności redystrybucyjne, małe gospodarstwa, młodzi rolnicy);
 - interwencje sektorowe (blok 6);
 - interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich (blok 7).

II. AKTUALNA SYTUACJA

Tematy wstępnie uzgodnione

6. Rozmowy trójstronne z Parlamentem Europejskim i Komisją umożliwiły osiągnięcie wstępnych porozumień, w szczególności co do następujących kwestii:
- niektóre **definicje** w art. 3 i 4, takie jak „rolnik”, „gospodarstwo”, „grunty orne” i „uprawy trwałe”;
 - większość **celów** określonych w art. 5 i 6;
 - poprawki Parlamentu Europejskiego dotyczące **zrównoważonego rozwoju, perspektywy płci i globalnego wymiaru WPR** w art. 9a, 9c i 10a;
 - **wsparcie krajowe w ramach WTO** (art. 10);
 - niektóre elementy zielonej architektury, takie jak **zasada warunkowości i jej zakres** w art. 11, **obowiązki państw członkowskich dotyczące norm GAEC** w art. 12, **usługi doradcze dla rolników** w art. 13 (z wyjątkiem narzędzia dotyczącego zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi w gospodarstwie) oraz pewne normy GAEC i SMR określone w załączniku III; konieczne są dalsze prace, w szczególności nad ekoprogramami, o których mowa w art. 28;
 - wdrożenie **porozumienia z Blair House**, o czym mowa w art. 10a;
 - niektóre przepisy dotyczące **płatności bezpośrednich**, takie jak minimalne wymogi dotyczące płatności bezpośrednich w art. 15a i płatności bezpośrednich niezwiązanych z produkcją w art. 16;
 - pewne przepisy dotyczące **interwencji sektorowych** i interwencji związanych z **rozwojem obszarów wiejskich**;

- kluczowe elementy nowego modelu realizacji, w szczególności **roczne sprawozdania z realizacji celów i dwuletnie przeglądy realizacji celów** (czemu sprzeciwia się Komisja), **poziom odniesienia** dla rozliczania realizacji celów zgodnie z podejściem ogólnym Rady, **maksymalne planowane średnie kwoty jednostkowe** dla interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich objętych i nieobjętych ZSZIK, poziomy tolerancji dla odchyleń wynoszących 35% w 2025 r. i 25% w 2027 r. na potrzeby przeglądu realizacji celów; konieczne są dalsze prace techniczne nad dodatkowymi wskaźnikami.

Tematy, w których stanowiska są bardzo rozbieżne

7. Rozmowy trójstronne pokazały, że stanowiska Rady i Parlamentu Europejskiego znacznie się różnią, w szczególności w następujących kwestiach:
 - **warunkowość społeczna** (art. 11a): Parlament Europejski chciałby pełnego systemu warunkowości społecznej, podobnego do systemu warunkowości środowiskowej, obejmującego kontrole realizacji odpowiednich dyrektyw i kary administracyjne; podczas omawiania tej poprawki na forum Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa delegacje wyraziły obawy w związku z obciążeniem administracyjnym, jakie się z nią wiąże, przypominając, że prawa pracownicze i socjalne są już regulowane na szczeblu krajowym;
 - **rolnik aktywny zawodowo** (art. 4): zgodnie z filozofią nowego modelu realizacji, podejście ogólne Rady przewiduje dobrowolne stosowanie koncepcji rolnika aktywnego zawodowo, natomiast Parlament Europejski i Komisja chciałyby jej obowiązkowego stosowania; kolejne rozbieżności obejmują kryteria zawarte w definicji – Parlament wymaga od rolników aktywnych zawodowo prowadzenia minimalnej działalności rolniczej i dostarczania dóbr publicznych, a także wnosi o sporządzenie wykazu negatywnego;

- **nowi rolnicy** (art. 4): Parlament Europejski chciałby dodania definicji nowych rolników wraz ze środkami wsparcia na rozpoczęcie działalności przez nowych rolników w ramach drugiego filaru, natomiast podejście ogólne Rady ukierunkowuje ograniczone zasoby WPR na młodych uczestników rynku, by zapewnić wymianę pokoleń;
- **systemy na rzecz zwiększania konkurencyjności** (art. 28a): Parlament Europejski chciałby zobowiązać państwa członkowskie, by ustanowiły „systemy na rzecz zwiększania konkurencyjności”, by wesprzeć rolników, którzy zobowiążą się do wydatków na rzecz zwiększenia swojej konkurencyjności; chociaż poprawka ta nie była jeszcze przedmiotem dyskusji w Radzie, prezydencja uważa, że zakres tego systemu jest już objęty innymi interwencjami na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- **ograniczanie i degresywność** (art. 15): stanowiska różnią się w szczególności co do tego, czy zmniejszenie płatności będzie dobrowolne – jak chciałaby Rada – czy obowiązkowe, zgodnie z postulatem Parlamentu Europejskiego i propozycją wnioskiem Komisji. Dalsze różnice dotyczą zakresu stosowania (ograniczającego się do podstawowego wsparcia dochodu do celów stabilności według Rady, ale rozszerzonego na wszystkie płatności bezpośrednie według Parlamentu Europejskiego i Komisji), rozróżnienia dokonanego przez Radę między ograniczaniem a degresywnością oraz zakresu, w jakim wynagrodzenia mogą być odejmowane przed obniżeniem płatności bezpośrednich;
- **spójność wewnętrzna** (art. 20): główna różnica między stanowiskami dotyczy kwestii, czy uprawnienia do płatności powinny zostać w pełni dostosowane do roku składania wniosków 2026, zgodnie z wnioskiem Parlamentu Europejskiego, czy też osiągnąć minimalną wartość 75% planowanej średniej kwoty jednostkowej, zgodnie z propozycją Komisji popartą podejściem ogólnym Rady;

- **płatności dla małych gospodarstw** (art. 25): współprawodawcy są podzieleni co do tego, czy system ten ma być stosowany na zasadzie dobrowolności (Rada i Komisja), czy też obligatoryjnie (Parlament Europejski); kolejna trudność wiąże się z wnioskiem Parlamentu o ustalenie w całej UE maksymalnej kwoty kwalifikowalności tej pomocy;
- **płatności redystrybucyjne** (art. 26): główna linia podziału między Radą a Parlamentem Europejskim dotyczy tego, czy dać państwom członkowskim możliwość przyznania tych płatności, zgodnie z wnioskiem Rady, czy zobowiązać je, zgodnie z wnioskiem PE i Komisji;
- **wsparcie dochodów dla młodych rolników** (art. 27): rozbieżne opinie co do minimalnego poziomu, jaki należy przyznać młodym rolnikom, przy czym Parlament Europejski domaga się co najmniej 4% płatności bezpośrednich w porównaniu z 2% zaproponowanymi przez Komisję i popieranymi przez Radę; wymagana jest kolejna decyzja co do tego, czy środki te powinny być wykorzystywane wyłącznie w ramach filaru I, o co wnioskował Parlament Europejski, czy też w ramach obu filarów, o co apelowały Rada i Komisja;
- **załącznik IXa**: Parlament Europejski zwraca się o określenie w szczegółowym wykazie maksymalnych kwot wsparcia dla niektórych rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie rozwoju obszarów wiejskich nr 1305/2013; prezydencja uważa, że taki wykaz odzwierciedla „starą WPR”, uniemożliwiając wykorzystanie pełnego potencjału przyszłej WPR. Podobnego zdania jest Komisja;
- **wskaźniki rezultatu wykorzystywane do przeglądu realizacji celów**: Komisja i Parlament Europejski chciałyby, aby do przeglądu wyników wykorzystywane były wszystkie wskaźniki rezultatu, podejście ogólne Rady ogranicza je do dwunastu. Ponadto Rada zwraca się o możliwość wykorzystania do celów przeglądu realizacji wszelkich innych istotnych wskaźników rezultatu z załącznika I lub wszelkich innych wskaźników rezultatu specyficznych dla planu strategicznego WPR, czemu sprzeciwiają się zarówno Parlament Europejski, jak i Komisja.

III. DALSZE DZIAŁANIA

8. O ile dotychczasowe rozmowy trójstronne umożliwiły Radzie i Parlamentowi Europejskiemu uzgodnienie poglądów na kilka tematów, konieczne będą dalsze intensywne prace, by osiągnąć kompleksowe porozumienie w sprawie całego rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR.
9. *Ministrowie zostaną poproszeni o dokonanie na następnym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa – na podstawie niniejszego dokumentu – wymiany poglądów na temat nierozstrzygniętych kwestii z myślą o udzieleniu prezydencji wskazówek co do zbliżających się rozmów trójstronnych. Zostaną oni w szczególności poproszeni o skoncentrowanie się na następujących kwestiach:*

Ukierunkowanie płatności: rolnicy aktywni zawodowo, ograniczanie, regresywność, płatności redystrybucyjne, spójność wewnętrzna, małe gospodarstwa, młodzi rolnicy, nowi rolnicy;

Nowy model realizacji:

minipakiet z piątej rundy rozmów trójstronnych (poziom odniesienia dla rozliczania realizacji celów, dwuletni przegląd realizacji celów, maksymalne planowane kwoty jednostkowe dla interwencji w zakresie rozwoju obszarów wiejskich nieobjętych ZSZiK, poziomy tolerancji dla odchyleń), wskaźniki specyficzne dla planu strategicznego WPR, wskaźniki rezultatu do celów przeglądu realizacji celów, załącznik IXaa.
